

---

r.-k. GODSDIENST

Marie-Ann De Cocker en Veronique Malfrere

Alle leraren r.-k. godsdienst

Vakantietijd is niet altijd onbezorgd genieten van de gegeven tijd.

Koen Van Gansbeke (58), godsdienstleraar Instituut Virgo Sapientiae in Maldegem, is op 11 juli in Noorwegen overleden aan de gevolgen van een fietsongeval. Onwezenlijk nieuws.

Onze gedachten en ons gebed gaan in de eerste plaats uit naar zijn familie.

Koen was een gewaardeerde medewerker o.m. in de diocesane opleiding voor godsdienstleraren (HDGI).

Ontelbare papers heeft hij gelezen, begeleid en gequoteerd. Zijn betrokkenheid, zijn kritische vragen, zijn stimulerende suggesties en zijn waarderende bemoediging waren van onschatbare waarde hierbij.

De laatste jaren begeleidde Koen ook lesprojecten van afstuderende godsdienstleraren en trad hij op als microteaching-begeleider. Hij kon kritisch en veeleisend zijn, maar sprak vaker nog zijn waardering en dankbaarheid uit voor de kwaliteitsvolle projecten die de studenten hem voorlegden en die hij -mits hun toestemming- ook graag in eigen lespraktijk wou overnemen.

Sommigen onder jullie kennen hem van het HDGI, anderen hebben hem wellicht ooit ontmoet op activiteiten van Broederlijk Delen waar hij vele jaren actief meewerkte aan de startavonden. Zo leerden wij hem kennen: vanzelfsprekend aanwezig, iemand waarop je kon rekenen, gericht op kwaliteit van godsdienstonderwijs, levenslang lerend.

Bedankt Koen voor alles wat je voor ons en het godsdienstonderwijs betekend hebt. We zullen je missen.

Gedachte bij de START van een nieuw schooljaar

1 september ...

In de startblok wachten op het schot vooraleer de wedstrijd te lopen...

In de gekende trein wachten op het sein om over gebaande wegen te denderen...

Wachten op de wekker die het schooljaar inluidt, maar nog even soezen op sluimerstand .....

Of mag het ook een groot wit blad zijn ...

En Jij die onze hand nog even tegenhoudt

die de weidsheid van kansen laat zien en kleurpotloden aanreikt

en ons uitnodigt samen stippels te zetten,

dankbaar voorzichtige lijnen te trekken,

een bedachtzaam begin te maken

een gedragen start van een enthousiast en kleurrijk NIEUW schooljaar.

1 Eigen aanbod

1.1 Bijeenkomst beginnende leerkrachten BuSO

Op woensdag 13 september van 16.00u tot 17.00u in het vicariaat van onderwijs Marialand 31 in Gent.

1.2 Studiedag BuSO 'Laat je inspireren. Een carrousel van werkvormen'.

Op dinsdag 24 oktober gaat in het Geertruihof in Leuven een studiedag door voor alle leerkrachten r.-k. godsdienst die in OV1, OV2 en OV3 lesgeven. De uitnodiging volgt later.

1.3 Dag van de beginnende leraren

Op woensdag 4 oktober gaat de Dag van de beginnende leraren door in het St-Gertrudiscollege in Wetteren.

In de voormiddag is er een programma rond klasmanagement. In de namiddag ben je welkom op het vakoverleg met de vakbegeleiders.

We geven informatie over de documenten van de leraar (lesvoorbereiding, jaarplan, agenda), leerplannen, het vakinhoudelijke en het pedagogisch-didactische leerproces. Verder staan we stil bij de eerste ervaringen, vragen en mogelijke problemen op de werkvloer. De uitnodiging wordt via de school verspreid.

Misschien heb je dit schooljaar een nieuwe collega in de vakgroep? Wil je dan de info over Dagen beginnende leraren aan die collega doorgeven? Beginnende leraren ontvangen deze nieuwsbrief misschien nog niet.

1.4 Vakvergaderingen per graad binnen de scholengemeenschappen katholiek onderwijs

Dit schooljaar willen we vanuit de inspectie-begeleiding voor het vak rooms-katholieke godsdienst opnieuw alle godsdienstleerkrachten in het katholiek onderwijs per graad bijeenbrengen voor een vakvergadering. We plannen de vakvergaderingen vanaf de maand november. Concrete data en agenda volgen later.

2 Aanbod door derden

2.1 HDGI en CCV

Het Hoger Diocesaan Godsdienstinstituut (HDGI) en het Christelijke Cultureel Vormingswerk (CCV) in bisdom Gent hebben een uitstekende reputatie. Godsdienstleraren en hun leerlingen kunnen daar de vruchten van plukken.

HDGI

De cursussen van het HDGI richten zich in eerste instantie tot de r.-k. godsdienstleraar in opleiding, diakens, pastorale medewerkers ....

Maar je kan ook als vrij student een cursus naar keuze volgen, bv. om recente ontwikkelingen binnen één of ander vakgebied van de theologie op het spoor te komen of om opnieuw thuis komen in de bijbels-christelijke traditie, enz.

Opening academiejaar HDGI

*De raad van bestuur van het Hoger Diocesaan Godsdienstinstituut nodigt u en uw partner uit voor de **opening van het academiejaar 2017-2018 op 8 september 2017 om 19u.***

Graag verwelkomen we u voor volgend programma:

In de crypte van het seminariehuus (Gouvernementstraat 12)

19u00: Avondgebed voorgegaan door bisschop L. Van Looy

Op de zolder van het Sint-Baafshuis (Biezekapelstaat 2)

19u45: Welkom door de voorzitter

Jan Christiaens (piano) en Roel Vansevenant (tenor) brengen liederen van F. Schubert en R. Schumann

Perspectieven voor een diocesaan theologisch instituut

Afscheid van directeur Jürgen François

Proclamatie van de afgestudeerden en overhandiging van diploma's en getuigschriften

In het Forum van het Sint-Baafshuis

21u15: Feestelijke receptie

*Voor de bereikbaarheid en parkeergelegenheid vindt u **hier meer info.***

Wij vernemen graag voor vrijdag 1 september of u al dan niet aanwezig zal zijn.

Programma HDGI 2017-2018

Za VM	9.00u-10.40u	10.50u-12.30u
09/09 16/09 23/09 30/09 07/10 14/10 21/10 28/10	Geloofsleer: De God van de Schriften (Peter Vande Vyvere) De God van de Schriften is noch een kille heerser, noch een vage kracht. Hij is anders. De mysterieuze Godnaam laat zich verstaan vanuit Israëls ervaring en vanuit Jezus' leven waarin de liefde overwint. Jezus sprak God aan als Vader. Om God echt te leren kennen, ben je aangewezen op wat mensen kunnen doen in Jezus' Geest.	Pastoraaltheologie: Spreken van God – sleutelteksten over catechese (Peter Malfliet) Niemand is als christen geboren, je kunt het wel worden, maar dan moet je de kans krijgen om het geloof te leren kennen. Daartoe moeten christenen 'spreken van God'. Hoe kan dat vandaag? Hoe kunnen ze het evangelie bekendmaken aan tijdgenoten? Wat betekent het als christenen "leerling-missionarissen" te zijn (Paus Franciscus in De vreugde van het evangelie, nr.120)?
04/11 11/11	Herfstvakantie Pauzeweek	
18/11 25/11 02/12 09/12 16/12 13/01 20/01 27/01	Sacramenten en liturgie: Het verbond vieren – eucharistie en verzoening (Joris Pojliet) Wat God in Jezus heeft gedaan, gebeurt nog steeds langs zijn leerlingen. In broze tekens en schamele woorden raakt zijn liefde telkens weer de wereld. Als de Schriften worden ontsloten, als het brood wordt gebroken, als een woord van vergeving tot jou wordt gesproken, is Christus vandaag aan het werk. Dat is de wonderbare kracht van Gods sacramenten.	Christelijke ethiek: Leven in de navolging (Geert De Gubber) Jezus heeft ons menselijk leven gedeeld. Hij ging al wel-doende rond, vol vertrouwen op zijn Vader. Het christelijk geloof is een bron van diepe humaniteit. Hoe kun je echt vrij worden? Hoe kun je het goede bereiken? Waar krijg je uitzicht als je botst op kwaad, zonde en schuld?
03/02	Pauzeweek	
10/02 24/02 03/03 10/03 17/03 24/03 31/03 21/04	Spiritualiteit: Geloof op zoek naar rede (Piet Raes) Spiritualiteit helpt Westerse christenen weer open te komen voor de werking van Gods Geest. Die leidt niet tot vrome onnadenkendheid. De Geest is de beste vriend van je gezond verstand. Als je door Jezus' Geest wordt geraakt, wil je Hem beter leren kennen. En je verstandelijke verkenningen verdiepen weer je vertrouwen, zoals in elke relatie.	Bijbel: Leren lezen in de evangeliën (Bianca Lataire) Christelijk leven en geloof missen hun fundament zonder het relaas over Jezus door de evangelisten. Maar het zijn vier verschillende auteurs met heel eigen accenten. Ze bieden een veelkleurig portret van Jezus. Hoe kun je hun fundamentele teksten lezen en begrijpen? En is alles wat ze schrijven waar?
28/04 05/05 19/05 26/05	Seminarie: "Vandaag is het de dag van het heil." (2Kor 6,2) Over tijdsbeleving in de liturgie. (Joris Pojliet, Dieter Van Belle, Peter Vande Vyvere, e.a.) In onze cultuur is tijd iets kostbaar geworden: vele mensen hebben "te weinig tijd" of worden geleid door het economische denken: "tijd is geld". Haaks hierop staat de beleving van de tijd in de liturgie: tijd is er een geschenk, een kans. In dit seminarie willen we dit verder uitdiepen. Welke betekenis krijgt de tijd er? Volgens welke principes en 'instrumenten' wordt de tijd er geordend en geritmeerd? En wat kan de waarde hiervan zijn voor mensen vandaag? Via een onderzoek naar de opbouw van het liturgisch jaar en zijn grondstructuren, zoeken we een antwoord op deze vragen.	

CCV-partner in Christelijk Vormingswerk

Ook de School voor geloofsverdieping bevelen we graag aan. Hier krijgt ook het persoonlijk geloofsleven voeding, woord en wederwoord.

Tijdens 19 bijeenkomsten wordt in 1 jaar op een toegankelijke manier het Bijbels geloof verhelderd.

Voor wie?

Voor zinzokers die de bijbels-christelijke traditie beter willen leren kennen.

Voor pastoraal geëngageerden in parochies en voorzieningen is dit de onontbeerlijke theologische basisvorming

Voor christenen die na jaren hun geloof willen herbronnen

De bijeenkomsten in Gent vinden plaats op dinsdagavond in het [Sint-Baafshuis](#), doorgaans tweewekelijks, telkens van 19.30 uur tot 22 uur.

Data: 12 en 26 september, 10 en 24 oktober, 7 en 21 november, 5 en 19 december, 9 en 23 januari, 6 en 20 februari, 6 en 20 maart, 17 april, 8 en 22 mei, 5 en 12 juni. Inschrijven graag voor 1 september. Zie

www.ccv.be/gent (met digitaal inschrijvingsformulier). Info: 09 235 78 65 of schoolvoorgeloofsverdieping@ccv.be).

Het inschrijvingsgeld (190 euro, cursusboek inbegrepen) wordt verminderd voor studenten, werkzoekenden of mensen met een uitkering. Van parochies, bewegingen of instellingen die iemand 'zenden', wordt gevraagd dat ze bijdragen in de kosten. De deelnemersprijs mag voor niemand een beletsel zijn.

2.2 Interdiocesane Jeugddienst (IJD)

Lessenpakket rond de jongerensynode

Bij IJD vinden we dit de uitgelezen kans om met jongeren over vragen zoals 'Wie ben ik?', 'Wat verwacht ik in het leven?', 'Wat verwacht ik van de kerk?' in dialoog te gaan. Daarom hebben we voor de **derde graad** en **vierde graad** van het aso, tso, bso en buso OV4 een **lessenpakket** opgesteld rond de jongerensynode.

Concreet vinden jullie in deze pakketten drie uitgewerkte lessen:

1. Verkenning #jonggelovig: Is geloof bespreekbaar onder jongeren? Kan en mag God een gespreksonderwerp zijn? Met drie impulsen (filmpje, luisterfragment en tekst)
2. Paus Franciscus wil de mening van jongeren horen om na te denken over hoe de kerk jongeren nabij kan zijn: Wie is paus Franciscus? Welke visie heeft hij over jongeren? Waarom vraagt hij hun mening? Wat is een synode? Met drie impulsen (twee filmpjes en een afbeeldingenreeks)
3. Laat je stem horen #jonggelovig: Wat wil jij aan paus Franciscus vertellen voor de jongerensynode begint?

Er is ook mogelijkheid tot het opstarten van een project, in te dienen bij bisschop Patrick Hoogmartens

- Bij elke les: afdruklare invulbladen met verbeterleutel, achtergrondinformatie, extra materiaal
- Bij elke les: verwijzingen naar het leerplan (zowel aso, tso, kso enerzijds en bso anderzijds).

Jullie kunnen al dit materiaal (en meer) vinden op de site <https://www.kerknet.be/synode2018>, (scrollen naar onderen).

Info bij Charlotte Braeckeveldt - charlotte.braeckeveldt@ijd.be

2.3 KU Leuven Junior College Theologie

Jaargang 2 van Junior College Theologie en Religiewetenschappen is beschikbaar. Deze jaargang bestaat uit 5 modules:

1. Geloof en wetenschap. Twee verschillende werelden?
2. Is de wereld om zeep? Schepping, religie en crisis
3. Geef ons heden ons dagelijks brood. Voedsel en religie
4. De mens, het maakbare leven of geschapen naar het beeld van God?

5. Zorg voor de schepping. Sport, geloof en ethiek

Indien u graag een idee hebt van de inhoud van deze jaargang kan u de vijf inleidende filmpjes bekijken via het [YouTube-kanaal](#) van de faculteit.

U kan zich inschrijven via het online [inschrijvingsformulier](#). Bij vragen of onduidelijkheden, kan je mailen naar: juniorcollegetheologie@kuleuven.be.

2.4 Van wereldgebedsdag tot feest van Sint-Franciscus: 'de scheppingsperiode'

Paus Franciscus riep in navolging van andere christelijke kerken 1 september uit tot Wereldgebedsdag voor de zorg voor de schepping. Vanaf 1 september tot 4 oktober, feest van Sint-Franciscus, is de *scheppingsperiode*. Voor [Ecokerk](#) is dit een belangrijke campagneperiode om mensen op te roepen om in te gaan op de oproep van *Laudato si'*.

- [Lees er meer over op de website van Ecokerk](#)
- [Lees alles over de campagne 'Klimaatnetwerk. Elke groep een klimaatplan'](#)
- [Op de website van ICL vind je een gebedsviering voor 1 september](#)

2.5 ORBIT Ateliers

Om de twee jaar brengt ORBIT mensen, organisaties en overheden samen om met creativiteit en kracht te blijven werken aan de superdiverse migratiesamenleving. Dit jaar steken we die ontmoeting in een nieuw kleedje.

We nodigen je uit op donderdag 28 september deel te nemen aan 'De ORBIT Ateliers'.

Er zijn twee keer vier ORBIT Ateliers rond acht actuele thema's in het kerk van racisme, de interlevensbeschouwelijke ontmoeting, asiel & migratie en interculturele diversiteit.. Telkens nemen vier ervaren ateliërgasten uit verschillende generaties - met een ateliëerbegeleider - plaats aan een gesprekstafel. Rondom is er in elke ateliëruimte voor twintig geïnteresseerde deelnemers. De vier starten een lerend gesprek om inzichten, inzet en motivatie te delen. Naarmate de uitwisseling vordert, schuiven de twintig anderen bij.

Om 18 uur - tussen twee reeksen ateliers in - lanceert Vlaams Minister van Cultuur Sven Gatz de 20ste editie van 'Iedereen Feest' de interlevensbeschouwelijke jaarkalender 2018. Om 21 uur - na de tweede reeks ateliers - wordt de slottoespraak 'Migratie wordt schuldrelatie' gehouden door Benoit Dhondt, advocaat bij Antigone Advocaten en praktijkassistent Migration Law Clinic, Ugent.

ORBIT wil graag vrijwilligers, beroepskrachten en geïnteresseerden in de ateliers. Daarom is er een namiddag- en avondaanbod. We starten met gebak om 15.30 uur en voorzien een avondmaal voor wie dat wil tussen 18 en 19 uur.

[Het programma staat hier.](#) Je kan inschrijven naar keuze.

[Je kan hier inschrijven](#)

2.6. Vredesweek - stiltekring

Lezing en gesprek met Bleri Lleshi, Albanees filosoof, schrijver, activist en spreker, docent aan de hogeschool UCLL in Leuven.

Maandag 25 september om 19.30 uur in de zaal van Zen Sangha, Elyzeese Velden 10b, Gent.

Stiltekring

Op dinsdag 26 september 2017 heeft in het kader van de Vredesweek een stiltekring plaats in Gent.

Een krachtig medium van liefdevol verzet zijn stiltekringen. Daarin komen deelnemers als groep in stilte samen in de publieke ruimte. Zo staan zij op een serene manier stil bij de boodschap, met de cirkel als teken van verbondenheid.

Stiltekring op [de Korenmarkt te Gent](#) van 18 tot 19 uur.

2.7 Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Unieke ervaring voor vijfdejaars: ga mee op inleefreis door Europa

Geef je leerlingen uit het vijfde middelbaar een unieke leerervaring dankzij onze inleefreis 'Over grenzen heen'. Als je als school de kans wil grijpen om te werken rond het thema [asiel en migratie](#) en je leerlingen wil laten nadenken over mensenrechten en een humaan asielbeleid, verspreid dan deze info en overtuig je leerlingen om zich kandidaat te stellen. Organisatie: Vluchtelingenwerk Vlaanderen i.s.m. [Bond Zonder Naam](#) met de steun van Erasmus+ en de Koning Boudewijnstichting.

- Meer informatie vind je [in deze folder](#)
- Aarzel niet om [medewerker onderwijs Ann een e-mail te sturen](#) voor verdere informatie of een gesprek in jullie school
- Inschrijven kan t.e.m. 10/10/2017

Breng je school in beweging

Misschien heb je gezien dat we deze week verschillende standbeelden uitdosten met een reddingsvest en een rugzak? Zo vroegen we aandacht voor onze 2de [Refugee Walk](#), een **unieke tocht** van 40km in het Nationaal Park Hoge Kempen. Wil je mee wandelen met een lerarenteam om geld in te zamelen voor mensen op de vlucht? [Schrijf je nu in!](#)

Bezoek met je klas de tentoonstelling [BE.LAND](#), een **hoopgevende expo** over vluchtelingenonthaal in Vlaanderen en Brussel de voorbije 65 jaar.

Test ook het **educatief bordspel** 'This is not a game' met verhalen van vluchtelingen. [Bestellen kan hier](#) (met korting bij klasbezoek aan BE.LAND). Verder werken rond dit thema kan met het lespakket [LeerDok: Vluchten](#).

Of heb je interesse in een **themawandeling over asiel en migratie** in Brussel? Stuur een mail naar ann@vluchtelingenwerk.be.

Mijn school is een gastvrije school

Elke school wordt anno 2017 uitgedaagd om om te gaan met anderstalige nieuwkomers en superdiverse klasgroepen. Als school kan je een verschil maken met o.m. een goed onthaalbeleid, een diversiteitsplan, een diversiteitscoach, een buddywerking,...

Kom naar onze **studiedag** op maandag 16 oktober 2017, 9u15 tot 16u. De focus is: [hoe lesgeven over vluchtelingen en migratie, hoe omgaan met een superdiverse klasgroep](#). Organisatie: Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Caritas International, School Zonder Racisme, Goodplanet Belgium, Studio Globo, Kiyo, Globelink, U MOVE 4 PEACE (Pax Christi), IOM, UNHCR en 11.11.11. [Schrijf je hier in](#).

Interesse in een **workshop voor leraars** of een toelichting op de personeelsvergadering over **hoe je school of klas gastvrij te maken**? Stuur een [e-mail naar medewerker onderwijs Ann](#) voor verdere informatie.

Voorstellen voor een beter onthaalonderwijs

Eind juni hebben we in de commissie onderwijs van het Vlaamse parlement aandacht gevraagd voor de huidige drempels in het onthaalonderwijs. We deden voorstellen rond maximale onderwijskansen voor jongeren met een vluchtverleden en maakten duidelijk dat er nood is aan meer ondersteuning en expertise in de scholen.

We vroegen o.m. aandacht voor:

- Aangepaste psychosociale/cultuur-sensitieve zorg
- Herbekijken van de ontwikkelingsdoelen en de organisatie van OKAN
- Buddywerking in elke onderwijsfase.

[Klik hier als je ons uitgebreid visiedocument wil lezen](#)

Link website: <http://www.vluchtelingenwerk.be>.

2.8 Het Bijzonder Comité voor Herinneringseducatie en het Vlaams Vredesinstituut

organiseert in het najaar van 2017 een dubbel **webinar rond controverses in de klas** en op school. Aan de hand van reële onderwijsdiscussies en op basis van elkaars inbreng krijgen de deelnemers concrete aanwijzingen om constructief om te gaan met leerstof die controverses kan oproepen.

Gelijktijdig met de webinars zullen enkele regionale en netoverstijgende werkgroepen plaatsvinden waarbij leerkrachten onder begeleiding van een moderator samen kijken naar de webinar en hier nadien over reflecteren (d.m.v. een workshop). De *outcome* van deze sessies zal een belangrijke basis vormen voor de publicatie van een brochure met handige tips voor onderwijs waar we heel graag de stem van de leerkrachten in aan bod laten komen.

De workshops gaan door op eenvoudig bereikbare plaatsen in Antwerpen, Gent, Brugge, Leuven, Hasselt en Brussel! Deelname aan deze workshops is volledig gratis.

Programma:

11/10/17 - 14 uur - Sessie 1: **Meerstemmig praten**

Jongeren worden in een razendsnel tempo geconfronteerd met conflict. Sociale media en politiek staan bol van polariserende uitspraken, gevoed door angst, boosheid, onwetendheid of passie. Vluchtelingen, vrijheid van meningsuiting of de verkiezing van een nieuwe president ... iedereen heeft er tegenwoordig wel een vurige mening over. Regelmatig laaien ook in je klas de gemoederen hoog op. Hoe geef je een plaats aan die sterke emoties? Kan je bepaalde uitspraken begrenzen? Moet je als lesgever neutraal blijven? Hoe creëer je dan een veilige omgeving voor je leerlingen?

Om je te registreren voor de webinar (verplicht bij deelname):

<https://www.onlineseminar.nl/herinneringseducatie/webinar/15392/klas-op-stelten---sessie-1-meerstemmig-praten/>

Om deel te nemen aan de regionale workshops: <http://herinneringseducatie.be/klas-op-stelten-sessie-1-meerstemmig-praten-registratie-workshops-11-oktober-2017/>

08/11/17 - 14 uur - Sessie 2: **Meerstemmig leren**

Als leerkracht ben je gebonden aan eindtermen en leerplannen. Soms heeft dit tot gevolg dat je les moet geven over thema's waarvan je weet dat ze de klas op stelten zullen zetten. Het gaat dan over onderwerpen die in jouw klas gevoelig liggen. Denk bijvoorbeeld maar aan de kruistochten, de Holocaust, de evolutietheorie of gendergelijkheid, ... Hoe kan je jezelf hier best op voorbereiden? Hoe geef je ruimte aan uiteenlopende standpunten? Wat kan en wat kan niet? Hoe zorg je zelf voor een genuanceerd verhaal? En hoe reageer je wanneer radicale meningen uit de hand dreigen te lopen?

Om je te registreren voor de webinar (verplicht bij

deelname): <https://www.onlineseminar.nl/herinneringseducatie/webinar/15393/klas-op-stelten---sessie-2-meerstemmig-leren/>

Om deel te nemen aan de regionale workshops: <http://herinneringseducatie.be/klas-op-stelten-sessie-2-meerstemmig-leren-registratie-workshops-8-november-2017/>

2.9 Gekkenwerk. Kleine ondeugden voor leerkrachten

Van leerkrachten en opvoeders wordt ontzettend veel verwacht. Ze moeten altijd paraat, eeuwig geduldig, steeds zorgbereid, immer evenwichtig, nooit uit het lood te slaan, mild maar rechtvaardig zijn... Geen wonder dat burn-out in het onderwijs piekt.

Gekkenwerk gaat hier tegenin en pleit voor een streven naar het 'goed genoeg' door leerkrachten die niet uitblinken in morele perfectie maar die de moed hebben om hun kleine ondeugden te (h)erkennen en een plaats te geven in hun dagelijkse zorg.

Link: <https://www.lannoocampus.be/nl/gekkenwerk-1>.

De boekvoorstelling gaat door op 14 september om 17u in RHIZO Hotelschool, Senator Coolestraat 1, 8500 Kortrijk. Inschrijven kan door te mailen naar leen.wouters@lannoocampus.be.

2.10 Startavond Welzijnszorg

Vandaag halen 1 700 000 Belgen de meet niet. Hun inkomen is te klein. Deze maand. Volgende maand. Hoe hard ze ook hun best doen, ze vinden geen aansluiting in het peloton, geven op of komen buiten tijd binnen. Hun fiets heeft te veel mankementen, net zoals ons armoedebeleid.

Met onze campagne '1 op 7 haalt de meet niet' wil Samen Tegen Armoede werk maken van een leefbaar inkomen voor iedereen. Door mensen een te laag inkomen te geven of hen tot te hoge vaste kosten te dwingen, stijgt de armoede. Een leefbaar inkomen geeft mensen de kans om de toekomst te plannen en stappen te ondernemen om uit de armoede te ontsnappen. Hoe zuinig mensen in armoede ook leven, ze stellen telkens opnieuw vast dat er op het einde van hun budget nog maand over is. De maanden inkorten, kunnen we niet. Iedereen een leefbaar inkomen garanderen, kan onze samenleving wel.

De leerkrachten zijn van harte welkom op ons startmoment op woensdagmiddag 11 oktober 2017 in het Sint-Baafshuis, Biezekapelstraat 2, 9000 Gent.

Link: <http://www.samentegenarmoede.be/agenda/startmoment-oost-vlaanderen-onderwijs-en-inspiratie>.

2.11 UGent Centrum voor de Studie van Christelijke Tradities (CSCT)

Onder de noemer 'Antieke mysterieculten en esoterisch christendom' biedt het CSCT 10 lezingen aan die telkens op **dinsdagavond** doorgaan (behalve op 21 november) in **auditorium 4 Jaap Kruithof** (het vroegere auditorium B, Blandijn) **om 20u**. Bij wijziging laten we u dit tijdig weten.

- Het christendom en de antieke mysterieculten (3/10)
Danny Praet (UGent)
- Eleusis: de mysteriën van Demeter en Persephone (10/10)
Annelies Lannoy (UGent)
- Pessinus : de stad van Cybele, de Anatolische Moedergodin (17/10)
Johnny Devreker (UGent)
- Dionysos: van Orfisme tot de Romeinse Bacchanalia (24/10)
Danny Praet (UGent)
- Isis en Osiris, Serapis en Horus: de Egyptische mysteriën (31/10)
Annelies Lannoy (UGent)
- Mithras: de Perzisch-Romeinse mysteriën van Franz Cumont tot heden (07/11)

Danny Praet (UGent)

- Mythe-Ritueel-Verbeelding. Zoektocht naar de religieuze beleving binnen de Mithras cultus (14/11)
Lucinda Dirven (Universiteit van Amsterdam)
- Les cultes à mystères à travers le dialogue entre Frazer, Cumont et Loisy (*Lezing in het Frans*) (28/11)
Corinne Bonnet (Université de Toulouse - Jean Jaurès)
- Het Gnosticisme: van Simon Magus tot de Pseudo-Clementijnse roman (05/12)
Benjamin De Vos (UGent)
- Manichaeism : the Religion of Light (*Lezing in het Engels*) (12/12)
Flavia Ruani (UGent)

De lezingen zijn bestemd voor een breed publiek. Ze zijn gratis voor studenten en personeel van de AUGent. Men kan de lezingen bijwonen zonder inschrijving, maar om organisatorische redenen vragen wij u uw interesse te melden. Wie als externe een of meerdere individuele lezingen wil volgen, betaalt 5 euro per lezing of 40 euro voor de hele reeks. Ook hier vragen we bij voorkeur zich aan te melden. Betalingen kunnen online of elke avond aan de ingang.

[Registreer je aanwezigheid](#)

Voor verdere vragen kan je terecht bij: bmardvos.devos@ugent.be.

2.12 UCSIA Studiedag leerkrachten r.-k. godsdienst en islam

Het Universitair Centrum Sint-Ignatius Antwerpen organiseert jaarlijks een studiedag voor leerkrachten rooms-katholieke godsdienst en islam uit het secundair onderwijs, in samenwerking met de levensbeschouwelijke inspectie. Op dinsdag 17 oktober 2017 organiseert UCSIA de studiedag "Interreligieuze dialoog: God als liefde" in het Theologisch Pastoraal Centrum Antwerpen.

In 2007 verscheen in de New York Times een brief van moslimleiders van over de hele wereld, getiteld *A Common Word between Us and You*. Deze werd beantwoord door christelijke leiders met de brief *Loving God and Neighbor Together*. Zo ontstond een gesprek waarbij niet alleen de echte verschillen werden erkend, maar ook de gemeenschappelijke opdracht benadrukt 'Bemin God en je naasten'. Deze studiedag vertrekt vanuit de brieven en verdiept zich in de vraag hoe moslims en christenen deze gemeenschappelijke opdracht begrijpen en vormgeven. Tijdens dit programma nodigen we de leerkrachten uit om elkaars verhaal te beluisteren en in gesprek te gaan over hun eigen spirituele identiteit en de betekenis van hun levensbeschouwing in de ruimere maatschappelijke context. De deelnemende leerkrachten verkennen de diversiteit van de levensbeschouwelijke realiteit, ervaren hoe het is om te werken met de interlevensbeschouwelijke competenties en te ontdekken hoe dit de eigen levensbeschouwing kan verrijken.

Programma en inschrijvingsformulier: http://www.ucsia.org/main.aspx?c=*UCSIA2&n=122486&ct=122486

2.13 Bijbelexpo tijdens het Lutherjaar

Kom reis & ontdek
het meest invloedrijke boek allertijden ...

Ga mee op *avontuur* doorheen de geschiedenis van de *schrijfkunst* en ontdek de wonderlijke wereld van de *Bijbel*.

Bijbel Expo
een multimedia avontuur

Van welke twee Griekse letters is het woord 'alfabet' afgeleid?

Wie heeft de drukpers uitgevonden?

Wat is het oudste schrijfsysteem dat we kennen?

Ontdek samen met ons de geweldige *geschiedenis van de Bijbel* en het *ontstaan van het schrift*.

Bijbel Expo
een multimedia avontuur

Waar en wanneer?

27 oktober - 18 november 2017 in Gent
20 november - 4 december 2017 in Horebeke

Informatie

www.refo2017.be of facebook.com/refo2017

bijbelexpogent17@hotmail.com
bijbelexpohorebeke17@outlook.com

Dit is een project van

www.bijbel-expo.be

Verbodenoopkoopbarebewegtegevoelen

2.14 UCSIA Lezingenreeks Luther anno 2017

Op 31 oktober 2017 is het 500 jaar geleden dat Maarten Luther zijn 95 stellingen over de aflaat publiceerde. Hoe men dit gebeuren ook interpreteert, zeker is dat deze actie krachten heeft losgemaakt die veel verder en dieper gingen dan Luther zelf beseftte. Toen een kleine anderhalve eeuw later de

'godsdiensoorlogen' gepacificeerd werden, was het gelaat van Europa veranderd. Er was religieuze pluraliteit in Europa, maar in de meeste landen kon men de vrede enkel garanderen door staatsgrenzen en confessionele grenzen te laten samenvallen.

UCSIA organiseert, in het kader van deze herdenking, een (Engelstalige) publieke lezingenreeks (met seminaries voor studenten) aan de Universiteit van Antwerpen, waar op academisch niveau onderzocht wordt hoe het mogelijk was dat de 'zaak Luther' zulke enorme weerklank kreeg. De rol van de (toenmalige) moderne media komt aan bod, alsmede de repercussies die Luthers optreden heeft gehad voor de Joodse inwoners van Europa.

Drie internationale experts komen aan het woord naar aanleiding van recente publicaties. Het startschot voor deze lezingenreeks wordt gegeven met een (Nederlandstalig) panelgesprek, dat inzoomt op één aspect van de toenmalige discussie, dat ook vandaag nog veel stof doet opwaaien: hoe ga je om met religieuze of levensbeschouwelijke verschillen als die met elkaar botsen?

Panelgesprek - Grenzen aan de vrijheid?

met Dick Wursten, Jan De Volder, Geert van Istendael, Joke van Leeuwen en Guido Marnef
op 12 oktober 2017, 20-22 uur in de Brabantse Olijfborg in Antwerpen

Lezing - Luther & het jodendom

met Thomas Kaufmann en Theodor Dunkelgrün
op 9 november 2017, 20-22 uur in het Hof van Liere (Universiteit Antwerpen)

Lezing - Religie, media & propaganda

met Andrew Pettegree en Dick Wursten
op 23 november 2017, 20-22 uur in de Promotiezaal van de Grauwzusters (Universiteit Antwerpen)

Lezing - Leven & werk van Luther

met Heinz Schilling en Guido Marnef
op 14 december 2017, 20-22 uur in het Hof van Liere (Universiteit Antwerpen)

Deelname is gratis, maar [online inschrijven](#) is vereist.

Meer informatie vindt u in de [folder](#) en op www.ucsia.org.

2.15 Arteveldehogeschool Workshop kennismaking met levensbeschouwingen en interlevensbeschouwelijke dialoog aan de hand van het boek De koning, de wijze en de nar (S. Keshavjee)

Gedurende een dag maken we aan de hand van het boek De koning, de wijze en de nar (S. Keshavjee) kennis met 6 grote levensbeschouwingen: jodendom, christendom, islam, hindoeïsme, boeddhisme en vrijzinnig humanisme. Hoewel het boek al iets ouder is, is het zo actueel! Het kaderverhaal is fictief, sprookjesachtig en in romanvorm (waardoor het boek zich vlot laat lezen), maar het boek wil vooral laten kennismaken met verschillende grote wereldreligies en de noodzaak van een interlevensbeschouwelijke dialoog. Het lijkt op het eerste zicht een 'kinderverhaal' maar niets is minder waar. De auteur is bovendien zelf een voorbeeld binnen de 'interlevensbeschouwelijke dialoog': hij is geboren in Kenia in een Indische moslimfamilie en werd dominee in een gereformeerde kerk! Hij is een van de bezielers van L'Arzillier, een huis voor dialoog tussen godsdiensten in Lausanne.

De deelnemers aan deze nascholing verbinden zich ertoe het boek S. Keshavjee (1998). *De koning, de wijze en de nar*. Averbode, volledig gelezen te hebben.

Dinsdag 24 oktober 2017 van 9 uur tot 16 uur of dinsdag 20 februari 2018 van 9 uur tot 16 uur.

Link inschrijving: <https://www.arteveldehogeschool.be/kennismaking-met-levensbeschouwingen-en-interlevensbeschouwelijke-dialoog-aan-de-hand-van-het-boek>.

2.16 De Rank Beveren-Waas

Naast de vaste activiteiten zoals meditatie op maandagavond en het samenkomen van bijbelgroep Jawel, is er een aanbod van drie interessante avonden:

Donderdag 28 september 2017 om 20 uur: Trappist is meer dan bier - Jürgen Soetens

Donderdag 26 oktober 2017 om 20 uur: De langste weg naar binnen - Joris Vercammen

Dinsdag 21 november 2017 om 20 uur: Teveel vrijheid in ons privéleven, keurslijf in ons werk: hoe kan spiritualiteit helpen - Marc Desmet

Meer uitleg over de concrete inhoud van deze onderwerpen kan iedereen vinden op de vernieuwde website: www.stiltehuisderank.be.

2.17 Emmaüs Aalst - God en de kunst van het vissen.

Een kennismaking met het denken van Marc-Alain Ouaknin.

Inspirerende lezing en gesprek door Sofie Verscheure

21 oktober van 14 uur tot 16 uur

Sofie Verscheure volgt maandelijks een atelier bij Ouaknin, een Frans-joodse filosoof. Ouaknin is een 'liberale' joodse rabbijn. Een fantastisch man, scherpe denker, die met veel humor werkt rond bijbel en spiritualiteit en het leven van elke dag. Omdat ze het belangrijk vond dat meer werk van hem in het Nederlands verspreid werd, vertaalde ze onlangs één van zijn werken: 'God en de kunst van het vissen'. Een zoektocht naar diegene die we God noemen.

In de stijl van Ouaknin neemt ze ons mee op een eigenzinnige wandeling doorheen teksten, verhalen, gedachten en citaten waarin je op het eerste gezicht lijkt te verdwalen. We ontdekken dat geloven nooit een sens-unique is, waarom je best oefent om op één been te kunnen staan en wat jeuk met wijsheid en wijsheid met vissen te maken heeft. We luisteren, denken en werken een namiddag lang met een potlood in de hand. Leren teksten herkauwen, ontdekken nieuwe betekenislagen en worden uitgedaagd verder te kijken dan we kunnen zien.

En God ?

God, in het boek, zegt Ouaknin, is als een prinses gevangen in de toren van een kasteel. De lezer is de ridder die haar komt bevrijden.' Dus aan ons het avontuur. Zin om te komen luisteren ? Deelname 8 €. Graag overschrijven op reknr: BE31 7370 1315 4455 van Emmaüs met vermelding 'Ouaknin'.

2.18 Opleiding Perspectief Ontwikkeling Yot

Als je werkt in een organisatie, instelling of parochie dan herken je waarschijnlijk bovenstaande vragen. Als begeleiders of verantwoordelijken zoeken we naar een sterkere taal, nieuwe vormen, invalshoeken en impulsen om op een bezielende en inspirerende manier met mensen te werken. YOT vzw organiseert sinds 2014 een opleiding PO waarin we onze ervaringen en praktijkgerichte methode doorgeven. Deze opleiding ‘perspectiefontwikkeling’ bestaat uit vier cursusdagen waarin heel concrete inzichten, methodieken en vaardigheden worden aangereikt. Patroondoorbrekend denken, containertermen verdiepen, omgaan met weerstanden zijn enkele van de thema’s waar we in deze opleiding heel concreet mee aan de slag gaan. De opleiding daagt je uit om als perspectiefontwikkelaar op een eigenzinnige manier te zoeken naar nieuwe vormen en inhouden in het begeleiden van groepen.

De opleiding is bedoeld voor wie nieuwe inspiratie zoekt en levensbeschouwing actief wil integreren in werk en engagement: begeleiders van groepen en teams in de socio-culturele sector, leerkrachten, pastors, trainers, De ‘persoonlijke ervaring’ van de deelnemer is het vertrekpunt en de focus ligt op de integratie van de nieuwe inzichten en vaardigheden in de dagelijkse begeleidingspraktijk.

Begeleider vanuit YOT: Sofie Verscheure en Mips Meyntjens (sessie 4)

Locatie: In de nieuwe pastorie Stalijzerstraat 19 8000 Brugge

Voorstel van data:

vrijdag 22/09/2017 - vrijdag 13/10/2017 - vrijdag 10/11/2017 - vrijdag 15/12/2017. Indien nodig kunnen we met de groep bekijken of een datum aangepast moet worden.

Kostprijs € 375 per persoon voor de basismodule

Daarin is inbegrepen:

- 4 dagmodules van 6 uur opleiding
- middagmaal en koffie
- een syllabus en oefenmateriaal
- tussentijds overleg rond projecten waar je zelf mee bezig bent

Deze opleiding kan ook als bijscholing fungeren binnen non-profit organisaties en onderwijs. De inschrijving gebeurt door eerst een mail te sturen naar sofie.verscheure@skynet.be zodra er 10 kandidaten zijn krijg je een bevestiging en sturen we u vanuit Yot een mail met alle gegevens om te storten.

2.19 Abdij van het Park

Museum Parkabdij wordt PARCUM

De restauratie van de westvleugel van het abdijgebouw is onlangs afgerond. De voormalige ontvangstruimtes van de abt worden de komende maanden omgevormd tot museumzalen. Hiermee wordt de tentoonstellingsoppervlakte van het huidige Museum Parkabdij meer dan verdrievoudigd. Het gebruik van de prachtige historische ruimtes biedt heel wat mogelijkheden voor PARCUM, dat vanuit de religieuze thematiek ook een belangrijke maatschappelijke taak op zich wil nemen.

Dialogoog in een superdiverse samenleving

PARCUM brengt thematentoonstellingen op het kruispunt van religie, kunst en cultuur, dikwijls aan de hand van nooit eerder getoond erfgoed uit kerken, abdijen en kloosters. *“Als dialoogmuseum hebben we bijzondere aandacht voor de betekenis van religie, kunst en cultuur in de multireligieuze en superdiverse samenleving van vandaag. Door religieus erfgoed te verbinden met universele thema’s willen we betrokkenheid creëren bij bezoekers van allerlei levensbeschouwelijke en culturele achtergronden”*, aldus Liesbet Kusters, curator PARCUM.

Openingstentoonstelling over beslotenheid en bevrijding in religieuze beleving

Met de opening van het museum wordt ook de gesloten architectuur van de abdij voor het eerst sinds lang voor het publiek opengesteld. Tegelijkertijd komt de tentoonstelling onder meer naar buiten met erfgoed uit kloosters, abdijen en kerken dat nooit eerder werd tentoongesteld. ‘Van de wereld’ onderzoekt het fenomeen van isolement en beslotenheid in de christelijke traditie. Waarom trekken religieuzen zich terug in een kloostercel of een afgelegen abdij? De tentoonstelling neemt je mee langs hun zoektocht naar goddelijke bevrijding, een tocht waarin de focus op het beeld een belangrijke rol speelt.

PARCUM opent voor het publiek op woensdag 25 oktober 2017. De openingstentoonstelling ‘Van de wereld’ loopt tot en met zondag 25 februari 2018.

2.20 Magazine - Hoe Still ben jij?

Het magazine peilt via fotografie, illustratie, artikels en interviews naar hoe verstilling, verbinding en engagement een plaats vinden in onze maatschappij. Dit zijn immers thema’s die steeds belangrijk zijn geweest voor de broeders.

Via dit magazine willen we hun gedachtegoed overdragen en anderen inspireren, net zoals de broeders steeds een inspiratie zijn geweest via het engagement dat ze opnemen.

Still

... vertrekt vanuit de persoonlijke beleving van mensen en wil een hoopvolle boodschap uitdragen met een focus op de toekomst.

... heeft als doel een zo breed mogelijk publiek aan te spreken en staat open voor iedereen die bezig is met spiritualiteit en zingeving.

... is een kwaliteitsvol bewaarmagazine met boeiende invalshoeken en veel ruimte voor fotografie, illustratie en vormgeving.

... zal halfjaarlijks verschijnen.

Klik [hier](#) of op de afbeelding hieronder om het filmpje te bekijken (zet zeker het geluid aan). Indien u graag een exemplaar van Still ontvangt, mag u mij via deze weg uw naam en adres doorgeven: veerle.frissen@fracarita.org

Wat staat er in het eerste nummer?

- Rituelen: stil houvast. Interview met psychotherapeut Wilfried Van Craen
- Herbestemming van religieus erfgoed: Parnassus Gent, Menas Sint-Maria-Aalter, Kapel van het Militair hospitaal Oostende
- Interview met twee mensen in armoede (Tutti Fratelli) en twee ervaringsdeskundigen (De Link Armoede)
- Persoonlijke ruimte op het werk: hoe zorgen bedrijven en organisaties voor verstillings, engagement en verbinding op het werk. Vlaamse Overheid, Broeders van Liefde, Or Coffee, tc plus
- Diepte-interview met Klara-presentatrice Heidi Lenaerts
- Drie kunstenaars maken over de drie thema's verstillings, verdieping en verbinding telkens een werk: Erwin Keustermans, Selma Gurbuz, Shirley Villavicencio
- Brief aan een bijbelfiguur: Bart Koubaa
- ·Akte van Berouw: David Troch
- Illustratie van een Bijbelfragment: Kaïn en Abel door illustrator Gert Van Goethem
- Wij zijn wij en hoe verbinden we ons met anderen? Drie fotografen (Fred De Brock, Lies Willaert, Hannes Verstraete) portretteren dezelfde vrouw en vertellen waarom ze haar zo geportretteerd hebben.
- Oog in oog: twee mensen die elkaar niet kennen zetten we gedurende 5 stille minuten tegen over elkaar, ze maken enkel oogcontact. Hierna beschrijven ze hun indrukken.
- Collage van verstillings, engagement en verbinding: illustratie door Jordy Frissen
- Gesprek over actuele thema's met twee Broeders en een Zuster van Liefde: foto's door Károly Effenberger

